

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
„РАДОСТ“

Број од
.год.

ЧАЈЕТИНА

Извештај о самовредновању за радну 2023/2024. годину

3. Област квалитета: Професионална заједница учења

Чајетина, јул 2024.

На основу члана 10. Став 1. Правилника о вредновању квалитета рада установа („Сл.гласник РС“ број 9/12), Тим за самовредновање квалитета рада установе, подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ ЗА РАДНУ 2023/2024. ГОДИНУ

Одлуком директора ПУ „Радост“ Чајетина број 1094 од 14.09.2023. године, именован је Тим за самовредновање квалитета рада Установе за радну 2023/24.год. у следећем саставу:

1. Јелена Митрашиновић Брашанац, директор Установе
2. Мирјана Јелисијевић Лончар, стручни сарадник – психолог
3. Милан Туцовић, стручни сарадник – педагог
4. Јелена Јосиповић, стручни сарадник – педагог
5. Слађана Станић, медицинска сестра васпитач
6. Стана Кнежевић, медицинска сестра васпитач
7. Зорица Милинковић, васпитач
8. Биљана Јелисавчић, васпитач
9. Јелена Шопаловић, представник родитеља/ **запослена за стално у међувремену**
10. Зорица Ђокић, васпитач
11. Владимир Јосиповић, представник јединице локалне самоуправе

Задатак Тима за самовредновање у радној 2023/2024. години, био је спровођење активности предвиђених Акционим планом Установе из претходне радне године.

УВОД

Предшколску установу “Радост“ Чајетина чине два наменски грађена објекта за боравак деце предшколског узраста, у Чајетини („Радост“) и на Златибору („Нарцис“), као и шест адаптираних простора при основним школама у Кривој Реци („Маслачак“), Сирогојну („Пахуљица“), Мачкату („Пчелица“), Шљивовици („Невен“), Рожанству („Пачја школа“) и Љубишу („Љубивоје Ршумовић“). Седиште Установе налази се у објекту „Радост“, у Чајетини, улица Књаза Милоша 6.

Установа реализује своју делатност кроз следеће програме:

- програм неге и васпитно-образовног рада деце узраста до 5,5 година
- припремни предшколски програм у целодневном и четворочасовном трајању са децом у години пред полазак у школу;
- повремени и пригодни програми ;
- додатни и други програми.

Мисија наше установе гласи:

Наша установа је здрава и подстицајна средина која негује целовит развој детета, где се деца осећају сигурно и остварују своје потенцијале кроз квалитетан васпитно-образовни рад и сарадњу са родитељима и локалном заједницом.

Визија ка којој тежимо:

У наредном периоду желимо да будемо установа са довољно функционално опремљеног простора, са компетентним стручним кадром и разноврсним додатним програмима, чиме ћемо пружити још више могућности за успешно реализовање предшколског васпитно-образовног рада, а самим тим утицати и на правилан развој и васпитање деце предшколског узраста.

Предшколска установа „Радост“ је упућена на целокупно природно и друштвено окружење. Неоспорива је чињеница да је сарадња са друштвеном средином неопходна за даље усавршавање и унапређивање сваке васпитно-образовне делатности, па тако и васпитно-образовне делатности предшколске установе. Самим учешћем установе и предузећа локалне заједнице (установа образовања, културе, спорта, привреде, природни локалитети и др.) у животу и функционисању предшколске установе, оне постају места остваривања програмских активности.

Укупан број деце и група по објектима на дан 03.06.2024. приказан је у табели бр.1.

Табела бр.1: Преглед објеката са бројем уписане деце, површином и величином дворишта

Назив објекта	Број група	Број деце	Површина објекта у м ²	Површина дворишта у м ²
„Радост“ Чајетина	13	323	2900	3877
„Нарцис“ Златибор	9	225	750	1500
„Маслачак“ Крива Река	2	31	80	1200
„Пахуљица“ Сирогојно	2	26	60	1200
„Пчелица“ Мачкат	3	49	160	1500
„Невен“ Шљивовица	2	28	150	2000
„Пачја школа“ Рожанство	2	15	90	1200
„Љубивоје Ршумовић“ Љубиш	2	23	100	1000
Укупно	35	720	4290	13477

МЕТОДОЛОГИЈА САМОВРЕДНОВАЊА

Процес самовредновања започет је у складу са планом. Одржан је иницијални састанак са ментором и на том састанку одабрана је кључна област која ће бити вреднована – Професионална заједница учења.

Подељени су задаци и сви чланови су добили задужења. Васпитачи су обавестили родитеље из својих група на који начин ће узети учешће у процесу самовредновања. Податке су прикупљали стручни сарадници, чланови тима за самовредновање.

Упитник намењен васпитном особљу је попунило 30 васпитача и медицинских сестара из свих осам објеката. Коришћени су инструменти који су предвиђени приручником. Нису коришћени инструменти у електронској форми јер већина испитаника није имала искуства у коришћењу ових апликација.

Организоване су две фокус групе за родитеље, и то у објектима у Чајетини и на Златибору. Укупан број родитеља који су узели учешће у фокус групама је 21.

Родитељи деце која похађају вртић су попунили и упитник предвиђен приручником за самовредновање, укупно је овај упитник попунило 56 родитеља из свих осам објеката.

У складу са методологијом самовредновања реализоване су и консултације са децом, где је обухваћено петнаесторо деце из старијих васпитних и припремних предшколских група из свих објеката предшколске установе.

Утисак је да је већина испитаника била искрена и објективна приликом одговарања на питања.

Било је родитеља који су давали кратке одговоре или их уопште нису наводили, као и оних који су одбили да учествују у процесу самовредновања. У тим случајевима нисмо инсистирали, а за учешће смо пронашли заинтересоване појединце.

Неколико родитеља на крају упитника додало је коментаре које се односе на организацију рада установе, нпр. распоред оброка и бројност група, односно листе чекања.

РЕЗУЛТАТИ САМОВРЕДНОВАЊА

Одговори васпитача

На питања из упитника одговарало је 30 васпитача и медицинских сестара из свих осам објеката.

У оквиру стандарда **3.1. „Установа подстиче професионалну комуникацију“** показатељ *3.1.5. „За новопридошле колеге организује се континуирана подршка (упознавање битних аспеката рада, почетно сналажење и прилагођавање, давање конструктивних предлога и сугестија о раду и договор о заједничким активностима, размена знања и искустава, разговор о интересовањима, и сл.)*, седам васпитача (**23,33%**) дало је негативан одговор („не слажем се“ , „слажем се у мањој мери“), а **2** је одговорило да није упознато са овим показатељем.

Показатељ 3.1.3. „Смернице и препоруке донете на стручним органима и телима се размењују са запосленима, а њихова примена се тимски прати“ показао је да **4** васпитача мисле да индикатор није заступљен уопште или је заступљен у мањој мери. Такође, **2** васпитача навело је да им није познато колико је присутан индикатор.

У оквиру стандарда **3.2. „У установи се негује клима поверења и заједништва“** индикатор *3.2.1.а „У установи се ради на развоју сарадње и заједништва током свакодневног рада и путем организовања различитих догађаја у којима учествују сви“* било је **девет негативних одговора** или **30%** испитаних.

Индикатор *3.2.1.б „У разматрању и доношењу одлука учествују сви запослени и у складу са својим задужењима преузимају одговорност за донете одлуке“* **10** запослених одговорило је негативно.

Осморо колега дало је негативан одговор на тврдњу *3.2.1. в „У установи се подстичу отворена комуникација, заједничко разумевање значења појмова, аргументовано изношење мишљења, иницијативе појединаца и тимова.“*

Одговори родитеља

Упитник је попунило 56 родитеља из свих објеката.

У оквиру стандарда **3.1. „Установа подстиче професионалну комуникацију“** на неколико показатеља дати су негативни одговори.

На тврдњу *3.1.2. „Већину актуелних информација које су ми потребне о раду установе могу да нађем на сајту установе“* **8** испитаника одговара са није присутан или то јесте у мањој мери. **Шесторо** родитеља је одговорило да нема информације о овој тврдњи.

Показатељи *3.1.4. а и б* говоре да родитељи углавном нису укључени у активности група које подразумевају учешће локалне заједнице.

Тако је на тврдњу *3.1.4. б „Као родитељ учествујем у посетама различитим местима у оквиру локалне заједнице (институције и локалитети у ЛЗ)“* **14** родитеља одговорило је негативно, а **13** да није упознато са нивоом имплементације показатеља.

„Имао / имала сам прилику да предложим коришћење ресурса у ЛЗ који су вези са актуелном темом / пројектом“ – **13** родитеља није имало прилику да предложи коришћење ресурса, а **9** њих нема информације о томе.

У оквиру стандарда **3.2. „У установи се негује клима поверења и заједништва“** показатељ *3.2.4.а „Приликом развијања визије установе деца су била питана о томе какав вртић желе“* говори да је **14** испитаника одговорило негативно, а **13** није упознато са показатељем.

Слични су одговори и на тврдњу *3.2.4.б „Установа подстиче и омогућава моје ангажовање у вртићу, чиме доприносим остваривању заједничке визије развоја установе“* – **11** негативних одговора.

Дванаест испитаних родитеља одговорило је да не може да присуствује свакодневним активностима у вртићу и о њима разговара са васпитачима.

Одговори родитеља који се односе на овај стандард у великој мери корелирају са одговорима запослених што говори да треба радити на побољшању овог стандарда у наредном периоду.

Показатељ 3.5.2. говори да се **петоро** родитеља не слаже или слаже у мањој мери са тим да *„Установа планира и остварује сарадњу са школом у којој су укључени васпитачи, наставници, деца и родитељи.“* **Деветоро** нема информације о овом показатељу.

Фокус група за родитеље

Организоване су две фокус групе за родитеље и то у објектима у Чајетини и на Златибору. Укупно је узео учешће 21 родитељ.

У оквиру фокус групе значајно је навести следеће одговоре родитеља.

На индикатор 3.1.1. *„Да ли у оквиру различитих облика сарадње (отворена врата, индивидуални разговори) постоји могућност информисања о свим важним питањима, на иницијативу родитеља или васпитача?“* углавном одговарају да то није случај, већ да се то ради „у ходу“ – питају васпитаче са којим имају свакодневни контакт приликом довођења и одвођења деце у вртић.

У оквиру стандарда 3.1.3. на питање *„Да ли се уважавају предлози родитеља?“* неколико њих је дало одговор да се дају предлози, али да се ретко уважавају.

Родитељи су мишљења да Савет и даље има више формалну улогу и да се не баве неким суштинским питањима.

Показатељ 3.2.1. *„Како се мењају правила у установи? Ко и како учествује у промени неких правила, нпр. правила понашања? Да ли би требало нешто променити у начину на који су се до сада мењала правила? Шта би требало променити?“*, као одговоре на ове тврдње неколико родитеља је навело да се правила ретко мењају, да су постојали предлози који се односе на промену распореда оброка, да се продужи радно време као и да се истакнути недељни јеловници понекад не испоштују у потпуности.

Уопште узев, родитељи су недовољно упознати са учешћем установе у различитим пројектима који за циљ имају добијање средстава за изградњу и опремање простора. Такође, није им познато да је неко од родитеља узимао учешће у истим.

У већини случајева умеју да наведу установе са којима установа сарађује, али не и да опишу начин реализације и врсту активности.

Неколико испитаника је навело да родитељи треба да узму учешће у доношењу правила која важе у установи.

Показатељ 3.5.2. *„Да ли сте и на који начин учествовали у сарадњи између ПУ и ОШ у циљу остваривања континуитета дејих искустава? Са ким сте разговарали приликом планирања преласка вашег детета у ОШ? О чему сте разговарали? Која подршка би Вам била значајна при преласку вашег детета из вртића у школу?“*, већина родитеља се слаже да би требало би раније направити спону између ПУ и ОШ путем неформалних састанака и посета школи, те да би се на тај начин раскорак између ПУ и ОШ смањило.

Из показатеља 3.5.3. *„Да ли Вам је познато да ли је вртић укључен у неки домаћи или међународни пројекат? Шта знате о том пројекту? Ко Вас и како информисе о пројектима? Да ли је неко од родитеља био укључен у пројекте? На који начин?“*

Да ли вртић организује посете деци из других вртића и да ли у вртић долазе деца из других вртића? Са којим установама, институцијама и удружењима вртић сарађује? Како изгледа та сарадња?“ можемо сазнати да им је познато да установа повремено учествује у пројектима и да информације најчешће добијају од васпитача преко вибер група.

Из питања о пројектима видљиво је да су у току са активностима које деца реализују у групама, али са пројектима у којима установа (евентуално) учествује са циљем добијања материјалних средстава упознати су у веома ниском проценту.

Према речима испитаника, сарадња са локалним установама је добра, ПУ сарађује са Културним центром, библиотеком, Дневним центром за децу са тешкоћама у развоју, али наглашавају да ова сарадња у највећој мери зависи од иницијативе васпитача.

Консултовање са децом

Консултације су вршене са петнаесторо деце припремног и старијег узраста.

У оквиру показатеља 3.1.4. постављено је неколико питања: Где сте све били у околини? Шта сте видели? Са ким сте причали? Шта ти се највише свидело? Кога још срећете, с ким причате, радите нешто у вртићу (одрасли, деца)? Ко вам све долази у вртић? Одакле су они (шта раде)? Зашто долазе?

Из одговора је видљиво да деца проводе време у локалној заједници. Најчешће су у: парку, биоскопу, Полицијској станици, на излетима. Посећивали су и фабрику воде, библиотеку и Црвени крст. Учествовали су и на такмичењу из познавања прасвила о безбедности и сигуности у саобраћају (“Пажљивко”).

У групе највише долазе друга деца (друге васпитне групе истог објекта), учитељица енглеског, родитељи, а један тата је држао предавање о авионима. Виђају и „тете које чисте“ и куварице (оне су ту да би деца „имала шта да једу“).

На питања у оквиру показатеља 3.2.1. „*Ко у вртићу одлучује шта ћете да радите? Да ли постоји још неко ко одлучује? О чему ти одлучујеш? Шта се дешава када не поштујеш правила или их неко други не поштује? Да ли ви имате ваша правила у групи? Ко их је донео / смислио (откуда баи таква?)*“ **седморо** деце је одговорило да васпитачице одлучују шта ће се радити у вртићу, а **двоје** њих да одлучују заједно васпитачице и деца. **Два** одговора је било да деца доносе одлуке.

Деца су даље одговарала да правила у групи постоје (не прича се за столом, нема ударања, не смеју да се говоре ружне речи, нема излазака из собе без питања, нема крађе, не играмо се са храном, да не заборавимо ранчеве...), а када се правила не поштују најчешће се „иде у казну“, „седи се на столици за размишљање“ итд.

Показатељ 3.2.3. *„Када си у вртићу, да ли идеш у друге собе? Шта тамо радиш? Да ли се играш са децом из других група? Да ли деца из других соба долазе код вас? Где никада не идете/ не идеш? Што ту не идете? Са ким се у дворишту играш? Да ли идете у јаслице“*

На ова питања деца су у већини случајева одговарала да иду у друге собе, најчешће код групе истог узраста и да се играју заједно. У јаслице иду веома ретко. Највише деце одговорило је да никада не иду у кухињу јер „тамо тете спремају храну.“

Показатељ 3.2.4. *„Да ли те је неко питао какав би вртић желео / желела? Са ким си причао / причала о томе? Да ли си некад цртао / цртала вртић какав би желео / желела?“*

На ова питања деца су се изјаснила на следећи начин: **седморо** деце (скоро половина) одговорило да их нико није питао какав би вртић желели, а **троје** да би желело исти овакав вртић.

О вртићу најчешће причају са васпитачима. Вртић није цртало шесторо деце, а троје јесте „овај у који идемо.“

У оквиру показатеља 3.3.3. *постављено је неколико питања: Да ли васпитачица пита шта би волео / волела да радиш, а шта не? Да ли онда можеш то да радиш или мораш да радиш оно што васпитачица каже? Да ли можеш сам /сама да кажеш васпитачици шта би волео / волела да радиш и ако те она не пита?*

Можеш ли да нам покажеш своје цртеже? Који ти се највише свиђа? Зашто? Да ли си нешто мењао / мењала на свом цртежу

Најчешћи одговори деце су да их васпитачи питају чега би желели да се играју (8) као и шта да цртају (3). Двоје деце тврди да могу да кажу шта би волели и да им се то и испуни, нпр. када желе да иду напоље да се играју.

Деца најчешће цртају биљке и животиње, природу, кад славе рођендане, кућу, суперхероје, бродове, роботе, дугу. Најлепше цртају: тарту, цвеће, срце и дрвеће. Неколико деце је рекло да много воли да боји и да су у томе најбољи.

Из питања у показатељу 3.5.2. *„Да ли си у твојем вртићу или школи причао / причала са другарима који иду у школу? О чему сте причали? Да ли вас је неко водио у посету школи? Шта сте тамо радили? Шта сте видели? Кога сте још упознали? Да ли вас је неко нешто питао? Шта? Да ли су деца из школе и учитељи долазили код вас у вртић? Шта сте тада радили?“* сазнајемо да о школи деца најчешће разговарају са браћом и сестрама, ређе са неким из комшилука. Предмет разговора били су часови, одмори, шта се ради у школи, да ли се иде напоље, шта све има унутра, о томе како они иду у природу, о томе шта раде у школи итд.

Од испитане деце **седморо** њих није било је у посети школи, а **петоро** јесте и то да би гледали представу (2 одговора), да играју фолклор (1), да се играју на школском терену (1), као и да „гледају књиге“ (1), „да би мама нешто уписала“.

У школи су сретали децу, учитеље и наставнике и они су их питали када ће они кренути у школу, као и то како изгледају њихове активности.

Учитељи из школе у вртић су долазили да „виде децу“ (2 одговора) и да нас питају како се понашамо. Ученици из школе су долазили када долазе по браћу и сестре (3), да гледају представу (3), да им причају о школи и о томе шта се у њој ради, а двоје деце је навело да су им старији другари причали о природи (у оквиру пројекта који су реализовали у том тренутку).

Показатељ 3.5.4. се односи на информисаност деце о дечјим правима.

Тринаесторо деце не зна шта су дечја права односно за њих није чуло. О њима нису причали (9), да не знају шта све им је дозвољено а шта није. На питање која су њихова права дати су следећи одговори: да се дружим, да се играм, да једем, да идем напоље, да добијемо награде, да живим са породицом.

ЗАКЉУЧАК

3.1. Установа подстиче професионалну комуникацију.

У установи се у довољној мери организују прилике где сви актери који учествују у животу установе могу да се информишу о различитим аспектима рада и функционисања установе.

Запослени установе адекватно користе дигиталне технологије у комуникацији са релевантним учесницима. Што се тиче перспективе родитеља по овом питању, део родитеља се не информише преко сајта установе или нису уопште упознати са функционисањем сајта, па у овом смислу треба осмислити друге начине комуникације са родитељима у дигиталном свету.

Учешће у стручним органима и телима делимично се заснива на принципима тимског рада, али је потребно уложити додатне напоре како би се сви чланови различитих тела и тимова установе активније укључили у њихов рад.

Сарадња са различитим установама у локалној заједници је од стране већине учесника оцењена са високом оценом, али је на основу перспективе родитеља у овом домену потребно њих више укључити у различите активности које подразумевају учешће локалне заједнице.

Закључак: Након анализе података добијених у процесу самовредновања и уважавања различитих перспектива, констатујемо да је стандард делимично остварен.

3.2. У установи се негује клима поверења и заједништва.

У Установи постоји потребна документација којом се регулише понашање и одговорност запослених. У случају непоштовања норми и правила, предузимају се предвиђене мере. Запослени и родитељи су на различите начине упознати с правилима, процедурама и одговорностима.

Тимови вртића обезбеђују реализацију различитих врста активности у којима сарађују васпитачи, медицинске сестре-васпитачи, стручни сарадници, и родитељи, као и представници локалне заједнице. На основу извештаја о реализацији активности из акционих планова вртића увиђа се да постоји потреба за унапређивање тимског рада свих запослених, заједничком планирању и реализацији васпитно-образовних активности у виду пројеката. У Установи је потребно унапредити сарадњу и међусобну информисаност између руководећих, стручних и саветодавних органа.

Закључак: Након анализе добијених и уважавања различитих перспектива, констатујемо да је стандард делимично остварен.

3.3. У установи се развија култура самовредновања.

На активима и тимовима се у већој мери воде дискусије о актуелним стручним темама и критички сагледава пракса, а закључци с тимова и актива се преносе запосленима преко стручних тела.

Покретање истраживања у циљу унапређења васпитне праксе појединих група и вртића, су у зачетку. Примери добре праксе се размењују у оквиру рада стручних актива и кроз процес хоризонталне евалуације..

Закључак: Након анализе података, констатујемо да је стандард делимично остварен.

3.4. Установа је место континуираних промена, учења и развоја.

У Установи се континуирано, организују различити видови стручног усавршавања, према плану и приоритетима, који су заједнички договорени са запосленима. У току ове године реализован је велики број акредитованих и интерних семинара

У Установи је такође започет процес хоризонталне евалуације, који је васпитачима омогућио квалитетну размену и учење. Васпитачи и деца реализују сарадњу с различитим институцијама (културним, образовним...) у циљу остваривања програмских циљева.

Закључак: Након анализе података добијених у процесу самовредновања и уважавања различитих перспектива, констатујемо да је стандард делимично остварен.

3.5. Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници.

Промоција вртића и његов углед израз су заједничког ангажовања запослених кроз организацију различитих локалних манифестација (Деца међу нарцисима, Дечија недеља) реализацију различитих пројеката на нивоу групе, вртића и Установе, еколошке пројекте, учествовање на различитим манифестацијама за децу, на стручним скуповима, стручним удружењима итд.

Такође, део родитеља није у довољној мери информисан о томе у којој мери Установа планира и остварује сарадњу са школом, па је у овом домену неопходна боља координација са родитељима.

Рад Установе се презентује преко веб странице Установе, и других локалних медија.

Закључак: Након анализе података, констатујемо да је стандард делимично остварен.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ

Предложене мере	Начин праћења
Реализовати активности на којима ће се приказивати процеси критичког сагледавања и истраживања праксе, укључујући и ефекте и промене које су настале у пракси	Извештаји са Васпитно-образовних већа, Актива, Тимова, Педагошког колегијума
Унапредити процес међусобног информисања и сарадње између руководећих, стручних и саветодавних органа	Извештај о раду Стручног колегијума
Омогућити деци активну улогу приликом доношења правила која ће важити у групи	Документација васпитача
Рад стручних органа заснивати на критичком сагледавању праксе,	Извештаји о раду Актива, Тимова и Педагошког колегијума

истраживању праксе, процесу рефлексije, сагледавању различитих перспектива, вођењу дискусија, размени искустава	
Успоставити друштвене мреже Установе у циљу отварања још једног канала комуникације са родитељима и другим заинтересованим странама	Извештај о раду Установе
Дефинисати јасније критеријуме за укључивање запослених у различите тимове на нивоу Установе како би се обезбедио ефикаснији рад тимова	Годишњи извештај Установе, Извештаји Тимова
Проширити могућности за веће укључивање родитеља у активности Установе са децом које се одвијају у локалној заједници	Извештаји и документација васпитача
Унапредити процес транзиције деце кроз бољу координацију са основном школом, родитељима и васпитачима	Годишњи план Установе

Тим за самовредновање квалитета рада

Председник Управног одбора